

Командровська В.Є.,
канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри економіки та бізнес-технологій,
Державний університет «Київський авіаційний інститут»

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОНЯТЬ «ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ» ТА «ІННОВАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ» У КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Komandrovskaya V.Ye.,
cand.sc.(econ.), assoc. prof.,
associate professor at the department
of economics and business technologies,
State University "Kyiv Aviation Institute"

COMPARATIVE CHARACTERISTICS OF TERMS "INNOVATION POTENTIAL" AND "INNOVATION ENSURING" IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE ENTERPRISE DEVELOPMENT

Постановка проблеми. Актуальність дослідження сутності та відмінностей понять «інноваційний потенціал» та «інноваційне забезпечення» у контексті сталого розвитку підприємства обумовлена фундаментальними трансформаціями сучасного економічного середовища та зростаючою роллю інноваційних процесів у забезпеченні довгострокової конкурентоспроможності суб'єктів господарювання. В умовах глобалізації економічних процесів та посилення міжнародної конкуренції особливого значення набуває здатність підприємств ефективно використовувати наявний інноваційний потенціал через механізми інноваційного забезпечення. Це зумовлено тим, що саме інноваційна складова стає визначальним фактором сталого розвитку підприємства, забезпечуючи його адаптивність до динамічних змін зовнішнього середовища та здатність створювати нові конкурентні переваги. Концепція сталого розвитку, яка передбачає гармонійне поєднання економічних, соціальних та екологічних аспектів діяльності, вимагає переосмислення традиційних підходів до управління інноваційними процесами на підприємстві. У цьому контексті дослідження взаємозв'язку між інноваційним потенціалом та механізмами його реалізації через систему інноваційного забезпечення набуває особливої актуальності, оскільки дозволяє формувати комплексні підходи до досягнення цілей сталого розвитку.

Інтеграція України у світовий економічний простір та необхідність підвищення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств актуалізують питання ефективного управління інноваційними процесами. При цьому особливого значення набуває розуміння механізмів трансформації інноваційного потенціалу в реальні інновації через систему інноваційного забезпечення, що дозволяє оптимізувати використання наявних ресурсів та максимізувати результативність інноваційної діяльності. Цифрова трансформація економіки створює нові можливості для інноваційного розвитку підприємств, одночасно висуваючи підвищені вимоги до систем управління інноваційними процесами. В цих умовах дослідження взаємозв'язку інноваційного потенціалу та забезпечення дозволяє формувати ефективні механізми використання переваг цифровізації для досягнення цілей сталого розвитку підприємства. Зростання ролі нематеріальних активів у формуванні вартості підприємства та забезпеченні його конкурентоспроможності підкреслює важливість глибокого розуміння механізмів трансформації інноваційного потенціалу в практичні результати. Це обумовлює необхідність комплексного дослідження характеру взаємозв'язку між потенціалом та системою його реалізації через інноваційне забезпечення.

Таким чином, вивчення сутності та взаємозв'язку понять «інноваційного потенціал» та «інноваційного забезпечення» є актуальним науковим завданням, що має вагоме теоретичне та практичне значення для розвитку сучасної економічної науки та вдосконалення практики управління інноваційними процесами на підприємствах у контексті сталого розвитку підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика взаємозв'язку інноваційного потенціалу та інноваційного забезпечення у контексті сталого розвитку підприємства привертає значну увагу науковців, про що свідчить значна кількість досліджень у цій сфері. Теоретичні основи вивчення

сутності та напрямів інноваційного розвитку та інноваційного потенціалу становлять дослідження таких вітчизняних вчених, як К. Ковтуненко, Є. Масленнікова [1], О. Вовк [2]. Теоретичні положення формування та управління інноваційним потенціалом підприємства досліджені у працях таких вчених, як С. Валітов, А. Хакімов [3], О. Толмачова [4], Н. Краус [5]. В їхніх роботах розкрито сутність інновацій та інноваційного потенціалу, визначено його структурні елементи та фактори формування, підходи до його оцінювання, використання інновацій у розвитку підприємств. З. Варналій, О. Гармашова [6] досліджили проблеми інноваційного забезпечення для досягнення конкурентоспроможності світової економіки. Свій внесок у дослідження ролі інноваційного потенціалу в забезпеченні інноваційного розвитку в умовах цифрової економіки зробили О. Ареф'єва, С. Ареф'єв, З. Побережна, С. Пілецька, А. Квілінський [7], С. Смерічевський, О. Михальченко, Ю. Петрова, В. Смілянець [8]. Водночас, попри значний науковий доробок, питання вивчення відмінностей інноваційного потенціалу та інноваційного забезпечення у контексті сталого розвитку підприємства потребують подальшого дослідження. Зокрема, недостатньо розкритими залишаються питання синергетичного ефекту від взаємодії різних елементів системи інноваційного забезпечення, механізми адаптації інноваційного потенціалу до вимог сталого розвитку, методологічні підходи до оцінювання ефективності трансформації потенціалу в реальні інновації.

Постановка завдання. Мета статті полягає у теоретико-методологічному обґрунтуванні сутності поняття «інноваційне забезпечення», його відмінностей від терміну «інноваційний потенціал» та визначенні характеру їх взаємодії у контексті сталого розвитку підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження. Дослідження теоретико-методологічних засад інноваційного розвитку підприємств потребує розмежування та встановлення взаємозв'язків між поняттями «інноваційний потенціал» та «інноваційне забезпечення», які, маючи спільну цільову спрямованість на забезпечення інноваційного розвитку, характеризуються суттєвими відмінностями у своїй сутності та функціональному призначенні.

Формулюванню визначення поняття «інноваційний потенціал» присвячено багато наукових праць. Зокрема, у [9] він визначається як «сукупність соціально-економічних ресурсів, включаючи матеріально виробничі, фінансові, інтелектуальні, науково-технічні та інші ресурси, необхідні для здійснення інноваційної діяльності». Існуючі визначення поєднує думка про те, що інноваційний потенціал підприємства представляє собою сукупність наявних та прихованих можливостей щодо генерації, впровадження та комерціалізації інновацій. Методологічна сутність даного поняття розкривається через здатність підприємства до інноваційної діяльності, що визначається наявністю відповідних ресурсів, компетенцій та організаційних механізмів. Натомість, інноваційне забезпечення виступає як система організаційно-економічних та управлінських заходів, спрямованих на активізацію та підтримку інноваційної діяльності підприємства. Методологічна особливість даного поняття полягає у його процесному характері та спрямованості на перетворення інноваційного потенціалу в конкретні результати інноваційної діяльності. Дослідження характеристик даного поняття практично відсутнє у наукових працях вчених і часто використовується як синонім терміну «інноваційний потенціал».

Спільними рисами досліджуваних понять виступає їх орієнтація на досягнення цілей інноваційного розвитку підприємства та системний характер. Обидва поняття інтегрують економічні, організаційні, технологічні та соціальні аспекти інноваційної діяльності, створюючи передумови для комплексного розвитку інноваційних процесів на підприємстві. Водночас, суттєві відмінності полягають у функціональному призначенні: інноваційний потенціал характеризує можливості підприємства щодо здійснення інноваційної діяльності, тоді як інноваційне забезпечення спрямоване на реалізацію цих можливостей через конкретні механізми та інструменти управління.

У табл. 1 представлені спільні риси та відмінності досліджуваних понять, що ґрунтуються на низці критеріїв, таких як часова орієнтація, характер прояву, функціональне призначення, джерела формування, механізм реалізації, об'єкт управління та інші.

Проведений порівняльний аналіз понять «інноваційний потенціал» та «інноваційне забезпечення» дозволяє виявити їх сутнісні характеристики, особливості та взаємозв'язки в системі інноваційного розвитку підприємства.

Фундаментальна відмінність між цими поняттями полягає в їх сутнісному наповненні. Інноваційний потенціал представляє собою сукупність наявних та прихованих можливостей підприємства щодо генерації та впровадження інновацій, тоді як інноваційне забезпечення є комплексом конкретних заходів та ресурсів, спрямованих на підтримку та реалізацію інноваційної діяльності. Це визначає відмінності у часовій орієнтації: інноваційний потенціал зорієнтований на майбутні можливості, а інноваційне забезпечення фокусується на поточній реалізації інноваційних процесів.

Характер прояву цих понять також суттєво відрізняється. Інноваційний потенціал має статичний характер, відображаючи наявні ресурси та можливості, в той час як інноваційне забезпечення характеризується динамічним характером, представляючи собою безперервний процес реалізації інноваційних можливостей.

Таблиця 1

Порівняння термінів «інноваційний потенціал» та «інноваційне забезпечення»

Критерій порівняння	Інноваційний потенціал	Інноваційне забезпечення
Сутність поняття	Сукупність наявних та прихованих можливостей підприємства щодо генерації та впровадження інновацій	Комплекс заходів та ресурсів, спрямованих на підтримку та реалізацію інноваційної діяльності
Часова орієнтація	Орієнтований на майбутнє, відображає потенційні можливості	Орієнтоване на теперішній час, забезпечує поточну діяльність
Характер прояву	Статичний (наявні ресурси та можливості)	Динамічний (процес реалізації можливостей)
Структурні елементи	Кадровий потенціал Науково-технічний потенціал Виробничий потенціал Фінансовий потенціал Організаційний потенціал	Ресурсне забезпечення Інформаційне забезпечення Методичне забезпечення Організаційне забезпечення Фінансове забезпечення
Функціональне призначення	Визначає максимально можливий рівень інноваційної активності	Забезпечує реальну інноваційну діяльність
Об'єкт управління	Можливості та здатності до інноваційної діяльності	Процеси реалізації інноваційної діяльності
Характер оцінювання	Оцінюється через потенційні можливості та ресурси	Оцінюється через фактичні результати та ефективність
Вплив на стратегічний розвиток	Визначає стратегічні можливості інноваційного розвитку	Забезпечує реалізацію інноваційної стратегії
Ризики	Ризики неповного використання потенціалу	Ризики неефективного використання ресурсів
Джерела формування	Внутрішні ресурси Компетенції персоналу Технологічні можливості Організаційні здібності	Інвестиційні ресурси Технології та обладнання Інформаційні системи Організаційні структури
Механізми реалізації	Стратегічне планування Розвиток компетенцій Модернізація виробництва Організаційні зміни	Інвестування Впровадження технологій Навчання персоналу Реінжиніринг процесів
Система показників	Показники потенційних можливостей Показники інноваційної активності Показники готовності до інновацій	Показники ресурсного забезпечення Показники результативності Показники ефективності
Часовий горизонт впливу	Довгостроковий	Середньо- та короткостроковий
Характер змін	Поступовий, еволюційний	Цілеспрямований, керований
Взаємозв'язок з іншими системами	Інтегрований із загальним потенціалом підприємства	Інтегроване в загальну систему управління

Джерело: розроблено автором на основі узагальнення наукових джерел

Структурні елементи інноваційного потенціалу включають кадровий, науково-технічний, виробничий, фінансовий та організаційний потенціали. Натомість інноваційне забезпечення охоплює ресурсне, інформаційне, методичне, організаційне та фінансове забезпечення. Ця відмінність відображається у функціональному призначенні: інноваційний потенціал визначає максимально можливий рівень інноваційної активності, тоді як інноваційне забезпечення спрямоване на реалізацію конкретної інноваційної діяльності.

Об'єкти управління також відрізняються: для інноваційного потенціалу це можливості та здатності до інноваційної діяльності, а для інноваційного забезпечення – безпосередньо процеси реалізації інноваційної діяльності. Це впливає на характер оцінювання: потенціал оцінюється через можливості та ресурси, а забезпечення – через фактичні результати та ефективність.

У контексті стратегічного розвитку інноваційний потенціал визначає стратегічні можливості інноваційного розвитку, тоді як інноваційне забезпечення відповідає за реалізацію інноваційної стратегії. Це зумовлює різні типи ризиків: для потенціалу – ризики неповного використання, для забезпечення – ризики неефективного використання ресурсів.

Джерела формування та механізми реалізації також мають свою специфіку. Інноваційний потенціал формується переважно за рахунок внутрішніх ресурсів та компетенцій, а інноваційне забезпечення більше орієнтоване на залучення зовнішніх ресурсів та впровадження конкретних технологій.

Система показників оцінювання відрізняється своєю спрямованістю: для потенціалу важливі показники можливостей та готовності до інновацій, для забезпечення – показники ресурсного забезпечення та результативності, зокрема досягнення цілей сталого розвитку підприємства.

Часовий горизонт впливу інноваційного потенціалу має довгостроковий характер з поступовими, еволюційними змінами, тоді як інноваційне забезпечення орієнтоване на середньо- та короткострокову перспективу з цілеспрямованими, керованими змінами.

Важливо відзначити, що обидва поняття тісно інтегровані в загальну систему управління підприємством, але мають різні акценти: інноваційний потенціал більше пов'язаний із загальним потенціалом підприємства, а інноваційне забезпечення – з операційною системою управління.

Методологічно важливим є розуміння взаємозв'язку між даними поняттями: інноваційне забезпечення виступає як механізм активізації та розвитку інноваційного потенціалу, створюючи необхідні умови для його ефективної реалізації. При цьому рівень розвитку інноваційного потенціалу визначає можливості та обмеження щодо формування системи інноваційного забезпечення.

У часовому вимірі інноваційний потенціал має більш статичний характер, відображаючи наявний стан інноваційних можливостей підприємства, тоді як інноваційне забезпечення характеризується динамічністю та постійною адаптацією до змін зовнішнього та внутрішнього середовища.

З точки зору управління, інноваційний потенціал виступає об'єктом оцінювання та розвитку, тоді як інноваційне забезпечення представляє собою інструментарій управління інноваційною діяльністю та сталим розвитком підприємства. Це визначає різні підходи до їх дослідження та оцінювання: для інноваційного потенціалу характерні методи діагностики та оцінки можливостей, а для інноваційного забезпечення – методи аналізу ефективності управлінських механізмів.

У контексті стратегічного розвитку підприємства інноваційний потенціал визначає стратегічні можливості та обмеження, тоді як інноваційне забезпечення виступає механізмом реалізації інноваційної стратегії. Це створює передумови для формування комплексного підходу до управління інноваційним розвитком, що враховує як наявні можливості, так і механізми їх реалізації.

Таким чином, інноваційний потенціал та інноваційне забезпечення, маючи спільну цільову спрямованість, характеризуються суттєвими відмінностями у своїй сутності, функціональному призначенні та методах дослідження. Розуміння цих відмінностей та взаємозв'язків створює методологічне підґрунтя для формування ефективної системи управління інноваційним розвитком підприємства.

Система взаємозв'язків між інноваційним потенціалом та інноваційним забезпеченням у контексті досягнення сталого розвитку підприємства характеризується складною структурою та багаторівневістю. Методологічна сутність цих взаємозв'язків розкривається через аналіз їх характеру, спрямованості та механізмів реалізації.

В основі взаємодії інноваційного потенціалу та інноваційного забезпечення підприємства лежить складна система взаємозв'язків, що характеризується циклічністю та взаємним підсиленням компонентів. Методологічна сутність даної взаємодії розкривається через аналіз специфіки взаємовпливу окремих елементів системи та механізмів їх інтеграції у процесі інноваційного розвитку.

Взаємозв'язок ресурсних можливостей та механізмів їх реалізації характеризується двоспрямованістю впливу. Ресурсний потенціал підприємства визначає масштаб та характер можливих механізмів реалізації інноваційних ініціатив, встановлюючи певні обмеження та створюючи можливості для інноваційної діяльності. Водночас, механізми реалізації, будучи елементом інноваційного забезпечення, сприяють розвитку та оптимізації ресурсного потенціалу через впровадження ефективних систем управління ресурсами та їх раціонального використання. Особливої методологічної значущості набуває взаємодія між компетенційною складовою інноваційного потенціалу та управлінськими інструментами інноваційного забезпечення. Наявні компетенції впливають на вибір та ефективність застосування управлінських інструментів, визначаючи можливості підприємства щодо реалізації інноваційних проєктів. Своєю чергою, управлінські інструменти створюють умови для розвитку та вдосконалення компетенцій через механізми навчання, обміну досвідом та формування інноваційної культури.

Системний характер взаємодії проявляється через зв'язок між інноваційною спроможністю підприємства та системою підтримки інноваційної діяльності. Інноваційна спроможність, як елемент потенціалу, формує вимоги до системи підтримки, визначаючи необхідні форми та методи забезпечення інноваційних процесів. Система підтримки, своєю чергою, створює умови для посилення інноваційної спроможності через розвиток відповідної інфраструктури та механізмів стимулювання інноваційної активності.

Методологічно важливим є розуміння темпоральних аспектів взаємодії, де інноваційний потенціал виступає як базис для формування системи інноваційного забезпечення, а останнє створює умови для розвитку потенціалу у довгостроковій перспективі. Така діалектична єдність забезпечує безперервність інноваційного розвитку підприємства.

У контексті стратегічного управління взаємодія досліджуваних елементів проявляється через формування синергетичного ефекту, коли розвиток одного компонента створює позитивні імпульси для розвитку іншого. Це забезпечує посилення загального інноваційного потенціалу підприємства та підвищення ефективності системи інноваційного забезпечення.

Особливу роль у механізмі взаємодії відіграють процеси зворотного зв'язку, що забезпечують

адаптивність системи та її здатність до самовдосконалення. Результати реалізації інноваційних проєктів створюють основу для оцінювання ефективності як потенціалу, так і забезпечення, формуючи базис для їх подальшого розвитку.

Таким чином, механізм взаємодії інноваційного потенціалу та інноваційного забезпечення характеризується складністю, багаторівневістю та системністю, створюючи методологічне підґрунтя для формування ефективної системи управління інноваційним розвитком підприємства. Розуміння специфіки цієї взаємодії дозволяє розробляти та впроваджувати більш ефективні управлінські рішення, спрямовані на активізацію інноваційної діяльності та досягнення стратегічних цілей розвитку підприємства.

Висновки з проведеного дослідження. Проведене дослідження теоретико-методологічних засад відмінностей та взаємозв'язку інноваційного потенціалу та інноваційного забезпечення у контексті сталого розвитку підприємства дозволило зробити висновок про те, що інноваційний потенціал та інноваційне забезпечення, маючи спільну цільову спрямованість на забезпечення інноваційного розвитку, характеризуються суттєвими відмінностями у своїй сутності та функціональному призначенні. Інноваційний потенціал представляє сукупність можливостей підприємства щодо генерації та впровадження інновацій, тоді як інноваційне забезпечення виступає як система заходів, спрямованих на реалізацію цих можливостей. Взаємозв'язок між інноваційним потенціалом та інноваційним забезпеченням має системний характер та проявляється через складну систему прямих і зворотних зв'язків. Інноваційне забезпечення виступає механізмом активізації та розвитку інноваційного потенціалу, створюючи необхідні умови для його ефективної реалізації, в той час як рівень розвитку інноваційного потенціалу визначає можливості та обмеження щодо формування системи інноваційного забезпечення. В контексті сталого розвитку підприємства взаємодія інноваційного потенціалу та інноваційного забезпечення створює синергетичний ефект, який проявляється у посиленні загальної інноваційної спроможності підприємства та підвищенні ефективності інноваційних процесів. Ефективність взаємодії інноваційного потенціалу та інноваційного забезпечення залежить від здатності підприємства забезпечити їх збалансований розвиток та узгодженість механізмів реалізації. Це вимагає формування комплексного підходу до управління інноваційними процесами, що враховує як наявні можливості, так і механізми їх реалізації.

Подальші дослідження доцільно спрямувати на розробку схеми організаційного механізму взаємодії інноваційного потенціалу та інноваційного забезпечення, формулювання методичних підходів до їх взаємодії, а також на формування механізмів їх оптимізації в контексті забезпечення сталого розвитку підприємства.

Література

1. Інноваційна економіка: теоретичні та практичні аспекти : монографія / за ред. К. В. Ковтуненко, Є. І. Масленнікова. Херсон : Гринь Д.С., 2021. Вип. 2. 906 с.
2. Вовк О. М. Формування інноваційного потенціалу підприємств в умовах цифровізації регіональних економічних систем. *Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління*. 2023. Том 21. № 3(52). С. 65-79. DOI: [https://doi.org/10.18524/2413-9998.2022.3\(52\).275784](https://doi.org/10.18524/2413-9998.2022.3(52).275784).
3. Valitov S., Khakimov A. Innovative potential as a framework of innovative strategy for enterprise development. *Procedia Economics and Finance*. 2015. № 24. P. 716-721. URL: https://www.researchgate.net/publication/283954218_Innovative_Potential_as_a_Framework_of_Innovative_Strategy_for_Enterprise_Development (дата звернення: 12.11.2024).
4. Толмачова О. В. Система управління інноваційним потенціалом підприємств. *Економіка: реалії часу*. 2014. № 3(13). С. 134-139. URL: <https://economics.opu.ua/files/archive/2014/No3/134-139.pdf> (дата звернення: 12.11.2024).
5. Краус Н. М. Інноваційна економіка в глобалізованому світі: інституціональний базис формування та траєкторія розвитку : монографія. Київ : Аграр Медіа Груп, 2019. 492 с.
6. Варналій З. С., Гармашова О. П. Конкурентоспроможність національної економіки: проблеми та пріоритети інноваційного забезпечення : монографія. Київ : Знання України, 2013. 387 с.
7. Motivational management of enterprise innovation development in the context of limited resources and environmental influences / Arefieva O., Poberezhna Z., Piletska S., Arefiev S., Kwilinski A. E3S Web of Conferences. 2024. Vol. 477. DOI: <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202447700012>.
8. Ensuring the sustainable development of the aviation enterprise in the context of forming innovative potential using digital technologies / Smerichevskiy S., Poberezhna Z., Mykhalchenko O., Petrova Y., Smilyanets V. CMSE'24: International Workshop on Computational Methods in Systems Engineering (Kyiv, 17 June 2024). URL: <https://ceur-ws.org/Vol-3732/paper14.pdf> (дата звернення: 12.11.2024).
9. Туманова А.Ю., Задорожнюк Н.О. Значення інноваційного потенціалу в стратегічному управлінні інноваційною діяльністю промислового підприємства. *Вісник Одеського національного університету. Серія: Економіка*. 2014. Т. 19, Вип. 3(3). С. 12-16.

References

1. Kovtunenکو, K.V. and Maslennikov, Ye.I. (Eds.) (2021), *Innovatsiina ekonomika: teoretychni ta praktychni aspekty* [Innovative economics: theoretical and practical aspects], monograph, Hrin D.S., Kherson, Ukraine, Iss. 2, 906 p.
2. Vovk, O.M. (2023), "Formation of the innovative potential of enterprises in the context of digitalization of regional economic systems", *Rynkova ekonomika: suchasna teoriia i praktyka upravlinnia*, Volume 21, no. 3(52), pp. 65-79, DOI: [https://doi.org/10.18524/2413-9998.2022.3\(52\).275784](https://doi.org/10.18524/2413-9998.2022.3(52).275784).
3. Valitov, S. and Khakimov, A. (2015), "Innovative potential as a framework of innovative strategy for enterprise development", *Procedia Economics and Finance*, no. 24, pp. 716-721, available at: https://www.researchgate.net/publication/283954218_Innovative_Potential_as_a_Framework_of_Innovative_Strategy_for_Enterprise_Development (access date November 12, 2024).
4. Tolmachova, O.V. (2014), "Management system of innovation potential of enterprises", *Ekonomika: Realii Chasu*, no. 3(13), pp. 134-139, available at: <https://economics.opu.ua/files/archive/2014/No3/134-139.pdf> (access date November 12, 2024).
5. Kraus, N.M. (2019), *Innovatsiina ekonomika v hlobalizovanomu sviti: instytutsionalnyi bazys formuvannia ta traiektoriia rozvytku* [Innovative economics in a globalized world: institutional basis of formation and trajectory of development], monograph, Ahrar Media Hrup, Kyiv, Ukraine, 492 p.
6. Varnalii, Z.S. and Harmashova, O.P. (2013), *Konkurentospromozhnist natsionalnoi ekonomiky: problemy ta priorytety innovatsiinoho zabezpechennia* [Competitiveness of the national economy: problems and priorities of innovative provision], monograph, Znannia Ukrainy, Kyiv, Ukraine, 387 p.
7. Arefieva, O., Poberezhna, Z., Piletska, S., Arefiev, S. and Kwilinski, A. (2024), "Motivational management of enterprise innovation development in the context of limited resources and environmental influences", *E3S Web of Conferences*, Vol. 477, DOI: <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202447700012>.
8. Smerichevskyi, S., Poberezhna, Z., Mykhalchenko, O., Petrova, Y. and Smilyanets, V. (2024), "Ensuring the sustainable development of the aviation enterprise in the context of forming innovative potential using digital technologies", *CMSE'24: International Workshop on Computational Methods in Systems Engineering* (Kyiv, 17 June 2024), available at: <https://ceur-ws.org/Vol-3732/paper14.pdf> (access date November 12, 2024).
9. Tumanova, A.Yu. and Zadorozhnyuk N.O. (2014), *Znachennia innovatsiinoho potentsialu v stratehichnomu upravlinni innovatsiinou diialnistiu promyslovoho pidpriemstva*. [The value of innovative potential in the strategic management of the innovative activity of an industrial enterprise], *Visnyk Odeskoho natsionalnogo universytetu. Seriya: Ekonomika*, vol. 3, pp. 12-16.

Командровська В.Є.

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОНЯТЬ «ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ» ТА «ІННОВАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ» У КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Мета. Теоретико-методологічне обґрунтування сутності поняття «інноваційне забезпечення», його відмінностей від терміну «інноваційний потенціал» та визначенні характеру їх взаємодії у контексті сталого розвитку підприємства.

Методика дослідження. У процесі дослідження використано методи системного та порівняльного аналізу для вивчення сутнісних характеристик інноваційного потенціалу та інноваційного забезпечення; структурно-функціональний аналіз – для визначення взаємозв'язків між їх елементами; методи синтезу та узагальнення – для формування методологічного підходу до аналізу їх взаємодії. Теоретико-методологічною основою дослідження стали фундаментальні положення інноваційного менеджменту, теорії сталого розвитку та системного підходу.

Результати дослідження. Проведено порівняльний аналіз понять «інноваційний потенціал» та «інноваційне забезпечення», виявлено їх сутнісні характеристики та відмінності. Розроблено методологічний підхід до аналізу їх взаємозв'язків, що враховує структурні, функціональні та динамічні аспекти взаємодії. Обґрунтовано механізми формування синергетичного ефекту від взаємодії досліджуваних елементів у контексті забезпечення сталого розвитку підприємства.

Наукова новизна результатів дослідження. Удосконалено теоретико-методологічний підхід до аналізу взаємозв'язку інноваційного потенціалу та інноваційного забезпечення, який, на відміну від існуючих, враховує їх системну взаємодію та взаємовплив у контексті сталого розвитку підприємства. Розвинуто концептуальні засади формування механізму їх ефективної взаємодії з урахуванням синергетичного ефекту.

Практична значущість результатів дослідження. Розроблені методологічні положення можуть бути використані при формуванні системи управління та інноваційним розвитком підприємства, розробці стратегій інноваційного розвитку та механізмів їх реалізації. Запропонований підхід сприятимуть підвищенню ефективності інноваційної діяльності та забезпеченню сталого розвитку підприємства.

Ключові слова: інноваційний потенціал, інноваційне забезпечення, сталий розвиток

підприємства, синергетичний ефект, системний підхід, інноваційний розвиток.

Komandrovskaya V.Ye.

COMPARATIVE CHARACTERISTICS OF TERMS “INNOVATION POTENTIAL” AND “INNOVATION ENSURING” IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE ENTERPRISE DEVELOPMENT

Purpose. The aim of the article is to provide the theoretical and methodological substantiation of the essence of the concept of “innovation support”, its differences from the term “innovation potential” and determining the nature of their interaction in the context of sustainable enterprise development.

Methodology of research. Methods of systematic and comparative analysis were used in the research process to study the essential characteristics of innovation potential and innovation ensuring; structural-functional analysis to determine relationships between their elements; methods of synthesis and generalization to form a methodological approach to analysing their interaction. The theoretical and methodological basis of the research was founded on fundamental principles of innovation management, sustainable development theory, and systems approach.

Findings. A comparative analysis of the concepts “innovation potential” and “innovation ensuring” was conducted, revealing their essential characteristics and differences. A methodological approach to analysing their relationships was developed, taking into account structural, functional, and dynamic aspects of interaction. The mechanisms of synergetic effect formation from the interaction of the studied elements in the context of ensuring sustainable enterprise development were substantiated.

Originality. The theoretical and methodological approach to analysing the relationship between innovation potential and innovation ensuring was improved, which, unlike existing approaches, takes into account their systemic interaction and mutual influence in the context of sustainable enterprise development. The conceptual foundations for forming the mechanism of their effective interaction, considering the synergetic effect, were developed.

Practical value. The developed methodological provisions can be used in forming the innovation development management system of the enterprise, developing innovation strategies, and mechanisms for their implementation. The proposed approach will contribute to increasing the efficiency of innovation activities and ensuring sustainable development of the enterprise.

Key words: innovation potential, innovation ensuring, sustainable development of enterprise, synergetic effect, systems approach, innovation development.